

Past een nuchtere risicobenadering in de tijdgeest?

In de nieuwe Omgevingswet, bedacht door het toen nog missionaire Kabinet, worden vijftien bestaande wetten en onderdelen uit vijftientwintig andere wetten samengevoegd. Het doel is de brij aan regelgeving te vereenvoudigen. Pogingen in het verleden om dor (regelgevings) hout te sprokkelen hebben weinig opgeleverd. Gaat het deze keer wel lukken?

“Wetten samenvoegen, naar een programmatische aanpak, integreren van normenkaders en meer lokale afwegingsruimte. De stofkam wordt er flink doorheen gehaald. Het moet eenvoudiger en beter. Velen zijn het daarover eens.

Hoe zinvol de operatie ook is, het omgevingsrecht is een onoverzichtelijke kluit geworden, er is reden om de verwachtingen

te temperen. Het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) heeft er eind 2011 al op gewezen dat het grootste probleem voor zowel de procesduur als de kwaliteit van gebiedsontwikkeling de *restrictiviteit* van de regelgeving is, niet de *complexiteit*. Veel normen op het gebied van bijvoorbeeld geluid en luchtkwaliteit zijn niet complex maar wel knellend, waardoor gebiedsontwikkelingen ingewikkelde en langdurige puzzels worden. Die restrictiviteit wordt niet zomaar verminderd. Door wat ook wel de ‘risico-regelreflex’ wordt genoemd hebben we in het verleden risico’s, die soms manifest werden door incidenten of rampen zoals Lekkerkerk, Volendam en Enschede, acuut beantwoord met nieuwe regelgeving. Het gevolg was een opeenstapeling van milieunormen gericht op verminde-

ring van milieu- en gezondheidsrisico’s, leidend tot een verkleining van de milieugebruiksruimte.

Een écht fundamentele herziening vindt pas plaats als we in mindere mate toegeven aan deze risico-regelreflex. Als we bereid zijn het belang van bijvoorbeeld de vermindering van geluidhinder uitruikbaar te maken met andere belangen zoals economische groei, woongenot, of elk ander niet genormeerd belang. Dan pas vindt er een fundamentele herziening van het recht plaats en een vergroting van de lokale milieugebruiksruimte. De vraag is echter of in de huidige tijd waarin maatschappelijke risico’s en politieke reacties breed worden uitgemeten, een dergelijke nuchtere risicobenadering zal worden nagestreefd.”